

Diputació de Barcelona
Diputació de Girona

**Pla especial de protecció del
medi natural i del paisatge del
Parc del Montseny**

INFORME AMBIENTAL

abril 2008

equip redactor
Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial
Àrea d'Espais Naturals. Diputació de Barcelona

INFORME AMBIENTAL

Índex

1. Introducció

- 1.1 L'informe ambiental
- 1.2 L'avaluació ambiental estratègica
- 1.3 Descripció del Pla especial i relació amb altres plans i programes
- 1.4 Principis del desenvolupament urbanístic sostenible

2. Requeriments ambientals significatius

- 2.1 Descripció dels aspectes i elements ambientalment rellevants
 - Àrees d'especial interès o vulnerabilitat geològica
 - Àrees d'especial interès hidrològic
 - Àrees d'especial interès per a la flora i la vegetació
 - Els hàbitats de l'àmbit del Pla. Hàbitats d'interès comunitari
 - Àrees d'especial interès per a la fauna
 - Àrees d'especial interès per a la connectivitat
 - Altres aspectes a considerar. El patrimoni cultural i els usos agraris
- 2.2 Definició dels objectius i els criteris ambientals adoptats pel Pla especial

3. Descripció i justificació ambiental de l'ordenació proposada

4. Descripció ambiental del Pla

- 4.1 Àmbit del Pla
- 4.2 Règim urbanístic
- 4.3 Zonificació
- 4.4 Protecció de la gea
- 4.5 Protecció dels recursos hídrics i dels cursos d'aigua
- 4.6 Protecció de la flora i de la vegetació
- 4.7 Protecció de la fauna i dels hàbitats
- 4.8 Encaix territorial i protecció de la connectivitat ecològica
- 4.9 Protecció del patrimoni arquitectònic i cultural
- 4.10 Altres aspectes d'interès
- 4.11. Pla d'actuacions

5. Avaluació global del Pla

6. Mesures de seguiment previstes

1. Introducció

1.1. L'informe ambiental

Aquest document es formula d'acord amb l'article 100 del Reglament de la Llei d'urbanisme (Decret 305/2006, de 18 de juliol) i té per objecte l'anàlisi d'aquells aspectes ambientals que han resultat rellevants en l'ordenació establerta pel Pla Especial.

Atesa la finalitat exclusivament protectora del Pla Especial, bona part dels continguts que esmenta l'article 100 es desenvolupen a la Memòria i altres documents del present Pla especial. Aquests aspectes no es repeteixen al present informe i es fan remissions als documents indicats.

Així mateix, cal assenyalar que alguns dels aspectes que hauria de contenir l'Informe ambiental d'acord amb l'article 100 del Reglament perden gran part del sentit, atesa la naturalesa específicament protectora i de millora del medi natural del present Pla. Es tracta, per exemple, de l'anàlisi de les alternatives generals d'ordenació, donat que l'objecte del Pla passa, precisament, per mantenir essencialment les condicions naturals i culturals i les característiques del territorials de l'espai a protegir, i per això no es planteja cap altra opció d'ordenació que pugui significar una transformació significativa dels usos del sòl i dels aprofitaments preexistents. En el cas d'una revisió de Pla especial, com en el present document, l'alternativa zero de no formular i aprovar un Pla especial representa el manteniment d'un document d'ordenació obsolet i poc efectiu per a resoldre els reptes de conservació plantejats.

Finalment, cal esmentar que existeixen diverses normes legals i instruments de planificació de rang superior, de tipus sectorial –com ara Natura 2000 o el PEIN– o territorial –com els plans territorials parcials–, que predeterminen en gran mesura l'enfocament a adoptar. Per això, molts dels efectes del present Pla sobre el medi tenen una importància relativa, ja que la proposta va forçosament en la línia de desenvolupar les propostes de protecció i millora plantejades en els instruments d'escala superior.

1.2. L'avaluació ambiental estratègica

Ha estat objecte d'anàlisi la necessitat d'incloure un document d'*Avaluació ambiental*, en el sentit que determinen el Text Refós de la Llei d'Urbanisme i la Llei estatal 9/2006, de 28 d'abril, que introdueix a la legislació espanyola l'*Avaluació ambiental de plans i programes*, incorporant així les prescripcions de la Directiva 2001/42/CE del Parlament Europeu i del Consell.

Pel que fa al Text Refós de la Llei d'Urbanisme, en la seva Disposició Transitòria Sisena estableix que són objecte d'avaluació ambiental:

- a) Els plans d'ordenació urbanística municipal i llurs revisions.
- b) Les modificacions del planejament urbanístic general que alterin la classificació o qualificació urbanística del sol no urbanitzable si la classificació o qualificació urbanística resultant comporta un canvi en els usos d'aquest sol.
- c) El planejament urbanístic derivat per a la implantació en sol no urbanitzable de construccions destinades a les activitats de càmping, així com el planejament urbanístic derivat que es formuli per a la implantació en sol no urbanitzable d'equipaments i serveis comunitaris no compatibles amb els usos urbans, d'instal·lacions i obres necessàries per

a la prestació de serveis tècnics, d'estacions de subministrament de carburants i de prestació d'altres serveis de la xarxa viària.

- d) Els plans parcials de delimitació.
- e) Els instruments de planejament o llurs modificacions que estableixin el marc per a autoritzar projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental d'acord amb el que estableix la legislació sectorial.

Donat que el present Pla especial no es troba inclòs en cap dels supòsits anteriors, no està subjecte a l'avaluació ambiental de plans urbanístics prevista per aquesta Llei.

Quant a la *Ley 9/2006, de 28 de abril, sobre evaluación de los efectos de determinados planes y programas en el medio ambiente*, estableix en el seu article 3.2, referent a l'àmbit d'aplicació, que s'entendrà que tenen efectes significatius sobre el medi ambient aquells plans i programes que tinguin cabuda en alguna de les següents categories:

- a) Els que estableixin el marc per a la futura autorització de projectes legalment sotmesos a avaluació d'impacte ambiental en les següents matèries: agricultura, ramaderia, silvicultura, aquicultura, pesca, energia, mineria, indústria, transport, gestió de residus, gestió de recursos hídrics, ocupació del domini públic marítim–terrestre, telecomunicacions, turisme, ordenació del territori urbà i rural, o de l'ús del sòl.
- b) Els que requereixin una avaluació conforme a la normativa reguladora de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000, regulada en la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres.

El present Pla especial del Parc del Montseny, en la seva naturalesa de *Pla especial de protecció i millora del medi físic i el paisatge*, no s'inclou en el primer dels supòsits, d'acord amb els annexos de la Llei 3/1998, de la intervenció integral de l'Administració ambiental, ja que en cap cas reclassifica sòl no urbanitzable ni intensifica els usos admissibles sobre aquests sòls.

Pel que fa a les regulacions que estableixen les normatives europea, estatal i catalana en matèria de planificació d'espais naturals protegits, cal fer les següents consideracions.

La Directiva del Consell 92/43/CEE, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, estableix en el seu article 6.3. que *qualsevol pla o projecte que, sense tenir relació directa amb la gestió de l'espai o sense ser necessari per a la mateixa, pugui afectar de forma apreciable als citats espais, ja sigui individualment o en combinació amb altres plans i projectes, se sotmetrà a una adequada avaluació de les seves repercussions en l'espai, tenint en compte els seus objectius de conservació*.

En aquest sentit, el present Pla especial del Montseny constitueix un pla imprescindible per a la gestió d'aquest espai, que adequa el Pla vigent al marc legislatiu actual, i que introdueix els instruments necessaris per a la seva gestió eficaç incorporant els objectius de conservació que es deriven de les directives europees.

L'*alternativa zero* a la present revisió significaria la pervivència d'un instrument de gestió aprovat els anys 1977–1978, i per tant anterior a les legislacions relatives a protecció d'espais naturals, amb múltiples disfuncions conceptuals i legals, que fa que actualment sigui una eina insuficient per a l'adequada gestió del Parc del Montseny.

D'acord amb aquests arguments, l'equip redactor del present *Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge del Parc del Montseny* interpreta que el Pla no està subjecte a l'Avaluació de plans i programes d'acord amb la Llei estatal 9/2006, de 28 d'abril.

En qualsevol cas, el present Pla especial incorpora un *Informe ambiental*, d'acord amb les determinacions del Reglament de la Llei d'urbanisme, aprovat pel Decret 305/2006 de 18 de juliol (article 100), en el que s'analitzen els aspectes ambientals més rellevants de la proposta d'ordenació del Pla especial.

1.3. Descripció del Pla especial i relació amb altres plans i programes

El nou Pla especial del Parc del Montseny ha comportat la delimitació d'un nou àmbit, d'acord amb els criteris indicats en l'apartat 4.2. de la memòria, que ha significat l'ampliació del parc fins a les 31.063,90 hectàrees. El Pla especial abasta divuit municipis pertanyents a dues províncies (Barcelona i Girona) i tres comarques (La Selva, Osona i Vallès Oriental). Els divuit municipis són els d'Aiguafreda, Arbúcies, Breda, Campins, Cànoves i Samalús, el Brull, Figaró–Montmany, Fogars de Montclús, Gualba, la Garriga, Montseny, Riells i Viabrea, Sant Esteve de Palautordera, Sant Feliu de Buixalleu, Sant Pere de Vilamajor, Seva, Tagamanent i Viladrau. Així doncs juga el paper d'un "petit pla territorial" que afecta el sòl no urbanitzable de 18 municipis.

En el marc de les polítiques de planificació i gestió dels espais naturals protegits de les diputacions de Barcelona i de Girona, el projecte d'ordenació del Parc del Montseny es basa en l'equilibri entre la conservació dels sistemes naturals i el patrimoni cultural, el desenvolupament socioeconòmic compatible i l'ús públic ordenat. Aquest plantejament de partida és el que s'ha vingut mantenint al Parc del Montseny al llarg de trenta anys; tanmateix, en un Pla especial aprovat l'any 2007 això té moltes i molt importants implicacions en relació tant a l'estat i la dinàmica dels medis natural i socioeconòmic, com en la visió actual de la conservació (i les diverses normes legals que se'n deriven), i del paper dels municipis i de la societat en general.

Un cop aprovat el nou Pla especial, es donarà al Parc del Montseny la coexistència de tres àmbits diferents: el del Parc natural d'acord amb el Decret 105/1987, el de l'Espai d'Interès Natural, d'acord amb el Decret 328/1992, fonamentat en el Pla especial anterior (i coincident amb l'espai declarat com a LIC a la Xarxa Natura 2000), i el del nou Pla especial. Des del punt de vista de les propostes de planificació i gestió, el Pla especial desenvolupa les línies d'actuació derivades de les figures de protecció de la legislació d'espais naturals. Pel que fa a la necessària coherència i integració de la gestió, l'òrgan gestor del Parc del Montseny promourà l'aprovació, per part del govern de la Generalitat de Catalunya, d'un nou Decret que reconegui l'àmbit que defineix aquest Pla especial com a àmbit del Parc natural i de l'Espai d'interès natural.

Així mateix, i per tal d'assegurar la necessària coherència del Pla especial amb la declaració com a LIC, les actuacions que proposa el present Pla garanteixen amb escreix el compliment de les *Directrius generals pels espais de muntanya interior inclosos en la proposta de xarxa Natura 2000*, elaborades per la Generalitat de Catalunya. Val a dir que aquestes directrius configuren un marc general que té la finalitat d'orientar la planificació i la gestió d'aquests espais, a partir de les quals es desenvolupen els principals programes de conservació, impuls del desenvolupament socioeconòmic i ordenació de l'ús públic del Pla d'actuacions.

1.4. Principis del desenvolupament urbanístic sostenible

Atesa la condició de pla urbanístic del Pla Especial, desenvolupat en el marc de la regulació establerta pel Decret legislatiu 1/2005, de 26 de juliol, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme, i les seves disposicions complementàries, el Pla s'ha d'ajustar a les regulacions corresponents i, molt particularment, integrar com a premisses bàsiques les derivades del principi del desenvolupament urbanístic sostenible definit a l'article 3 de la Llei.

En aquest context, i d'acord amb l'article 3 del Reglament cal considerar especialment les finalitats següents:

- Utilitzar el sòl atenent a la seva naturalesa de recurs natural no renovable a través de models d'ocupació del sòl que:
 - Afavoreixin la preservació i millora dels sistemes de vida tradicionals a les àrees rurals, i comportin una gestió adequada del sòl no urbanitzable i, particularment

del sòl agrari, que reconegui les seves funcions productives, territorials i paisatgístiques.

- Afavoreixin la preservació i consolidació de la identitat del territori.
- Consolidin un model de territori globalment eficient.
- La protecció i gestió adequada del medi ambient i del patrimoni natural, mitjançant la preservació de les funcions ecològiques del sòl, la millora de la qualitat ambiental, la gestió del paisatge per tal de preservar-ne els valors, la utilització racional dels recursos naturals i el foment de l'eficiència energètica mitjançant l'elecció dels emplaçaments i l'ordenació de manera que tinguin en consideració les condicions geogràfiques i climàtiques que poden influir en l'estalvi energètic i el millor manteniment de les edificacions.

2. Requeriments ambientals significatius

2.1. Descripció dels aspectes i elements ambientalment rellevants

Àrees d'especial interès o vulnerabilitat geològica

Les zones de major interès des del punt de vista geològic dins l'àmbit actual del Pla especial es concentren principalment al sector oest del Parc. És tracta dels espais inclosos el Inventari d'Espais d'interès geològic de Catalunya, que inclou la “*Discordança del Brull i paleozoic de l'Avencó*”, la “*Discordança pretriàsica de Can Agustí*”, que conjuntament amb La Calma (d'interès reconegut pels experts, encara que no inclòs a l'inventari) conformen un continu que mereixeria un tractament específic d'ordenació en el marc del nou Pla especial. Els altres dos espais d'interès geològic són les Mines de Sant Marçal i els Marbres de Gualba, prou coneguts i sobre els quals s'han desenvolupat diversos projectes de planificació i gestió per a la seva preservació.

És també molt remarcable des del punt de vista geomorfològic l'elevada inestabilitat del conjunt del massís del Montseny (plànol I-3). Això és degut als elevats pendents predominants (superiors en molts sectors al 30%), que comporten un risc geològic, bé degut a l'elevada erosionabilitat (principalment sobre materials superficials tous) o a la inestabilitat associada a petits esclavissament o caiguda de roques (sobretot en formacions superficials dures). Això implica que en el conjunt del Montseny (a excepció de les zones més planeres de la vall del Congost, La Calma o els plans de Santa Fe i Riells), cal tenir en compte el risc que pot suposar la pèrdua de la coberta vegetal que fixa i protegeix el sòl enfront de processos erosius i/o d'esclavissaments.

Per això, el Pla especial no haurà d'admetre la intensificació dels usos quan pugui superar la capacitat de càrrega dels ecosistemes, i degradar, en conseqüència la vegetació. Així mateix, haurà de vetllar per tal que els serveis i infraestructures que comporten la desaparició de la vegetació, incorporin la restauració adequada de la coberta vegetal, i que les zones afectades per perturbacions –com ara incendis forestals— gaudeixin de la planificació i gestió necessària per a la seva ràpida regeneració.

Àrees d'especial interès hidrològic

Pel que fa al sistema hidrològic, sens dubte han de ser objecte de revisió aprofundida dos aspectes continguts al Pla especial actual. En primer terme, les rigoroses restriccions a les que es veuen sotmesos els cursos d'aigua, tant a l'àmbit de Parc com al PreParc, a causa del seu aprofitament, font habitual de conflictes d'especial gravetat. En aquest sentit, cal tenir en compte que els aqüífers del Tordera Mitjà i del Baix Tordera són aqüífers protegits pel Departament de Política Territorial i Obres Públiques –plànol de **Síntesi del medi físic** (I-3)—. En segon lloc, la protecció genèrica de 50 metres de protecció de rieres i torrents a l'àmbit del PreParc actual que, molt sovint, no té en consideració la realitat geogràfica preexistent. Es ben cert que existeix un sistema de delimitació d'aquesta franja, l'anomenat

Projecte Especial de Delimitació, però es tracta d'una figura de confosa tramitació i que tan sols ha estat emprada una vegada al llarg de trenta anys de gestió.

En la consideració d'aquests aspectes concrets, cal fer una reflexió sobre els punts següents:

- Avaluar la importància real del manteniment dels cabals ecològics de la xarxa d'aigües superficials del Parc, per tal de considerar si la mateixa justifica un règim protector que vagi més enllà de la legislació vigent en matèria d'aigües;
- Considerar la importància d'aquests sistemes hidrològics dins dels sistemes naturals dels Parc i com a elements de connexió amb els espais naturals de la perifèria per tal de considerar si justifica un règim protector que prevalgui de forma absoluta sobre altres qüestions concurrents. Com es justificarà més endavant en aquesta mateixa memòria, la xarxa de torrents i rieres del Montseny conté un nombre elevat d'espècies i hàbitats d'interès, que mereixen un planificació i gestió específica per a la seva preservació.

En tot cas, es absolutament evident la necessitat de substituir les proteccions genèriques actuals per altres més concretes i detallades, més ajustades a la realitat concreta dels valors que cal protegir. Cal indicar que en el moment de redactar el Pla especial, l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) només té aprovat el document de *Planificació de l'Espai Fluvial (PEF) de la Tordera*, que, a més, gairebé no afecta l'àmbit del Montseny, ja que els torrents i rieres característics de les zones muntanyoses no s'incorporen a aquesta planificació. Per tant, el Pla especial, a falta d'una zonificació específica de l'espai fluvial, haurà de definir l'àmbit del sistema hidrològic d'acord amb la seva morfologia, els sistemes naturals associats i les regulacions urbanístiques aplicables, i establir així les determinacions necessàries per tal d'assegurar la qualitat dels cursos fluvials i minimitzar els riscos associats a la inundabilitat.

Àrees d'especial interès per a la flora i la vegetació

En l'estudi encarregat al professor Lluís Vilar del Departament de Ciències Ambientals de la Universitat de Girona s'avalua quin és l'estat i l'evolució de les espècies de flora d'especial interès així com de les principals comunitats vegetals, fent especial menció a les zones de màxima protecció, les zones de reserva natural qualificada les quals, bàsicament, es van definir inicialment amb criteris botànics.

També s'avalua la informació subministrada pel pla de seguiment en funció de la seva utilitat per a respondre als objectius anteriors i es formulen propostes d'actuacions precises per cadascuna de les comunitats vegetals analitzades. Finalment, es formulen conclusions i propostes tant per a la revisió del pla de seguiment, com per a la revisió del Pla especial.

Com a conseqüència d'aquesta revisió es conclou que la gestió realitzada al Parc natural del Montseny ha tingut efectes positius per a la preservació. Tanmateix s'afegeix que cal continuar la feina feta i incorporar noves tasques en la gestió del Parc. L'estudi estableix les següents conclusions:

- En la gestió de les espècies vegetals, la valoració sobre l'estat de la flora del Montseny és positiva. Però cal continuar el estudis per mantenir el coneixement florístic actual i obtenir un catàleg més complet; cal afegir al llistat de les plantes protegides del PEIN algunes espècies i cal seguir atentament les poblacions d'algunes espècies d'interès comunitari.
- Singularment, cal conservar la diversitat d'hàbitats i de boscos madurs, rocosos, matollars per taxons boreo–alpins, els prats de pastura mesòfils, els prats alpins i els herbassars de l'alt Montseny, els llocs humits i mulladius.
- També en relació a espècies vegetals cal controlar i impedir l'expansió de plantes al·lòctones.
- La gestió forestal s'ha de centrar en el manteniment i extensió dels boscos autòctons rars al Montseny (roureda de fulla gran i avetosa), l'explotació forestal sostenible (fageda i alzinar) i la prohibició de plantació d'arbres no propis del Montseny.

- Pel que fa a les comunitats vegetals, la gestió del Parc s'ha d'encaminar a que les més rares i interessants es puguin mantenir i estendre, amb especial atenció als prats i herbassars i també a les associacions hidròfiles.
- Pel que fa a les zones de reserva natural qualificada, cal controlar especialment les de molt alta freqüentació on s'hi detecta una pressió excessiva de visitants. Tanmateix, s'haurien de dur a terme treballs de sega, estassades, llaurades i pastura per mantenir la biodiversitat d'aquestes zones i evitar que esdevinguin masses contínues de bosc.
- A les zones que s'amplien i a les que han de fer de connexió amb espais veïns caldrà aplicar la mateixa gestió que ja s'ha comentat tant pels boscos com per a les comunitats vegetals. Pel que fa a les activitats socioeconòmiques, que incideixen plenament en la cobertura vegetal, cal continuar cercant la compatibilitat entre l'ús social del Parc i la seva preservació, tot tenint present el necessari equilibri entre ambdós aspectes.

Pel que fa als elements de flora protegits, a l'apartat 2.1 de l'Annex 2 de la Normativa del Pla es recullen les espècies de flora que es consideren presents en l'àmbit d'aquest Pla especial i que estan "estrictament protegides" per la legislació sectorial. La normativa de referència tinguda en compte ha estat:

- **a nivell autonòmic:** el *Decret 328/92, del Pla d'espais d'interès natural*; l'*Ordre 5-11-84, sobre protecció de plantes de flora autòctona amenaçada de Catalunya*; i, l'*Ordre 28-10-86, per la qual es regula el verd ornamental nadalenc i es protegeix el boix grèvol*.
- **a nivell estatal:** el *Real Decreto 439/1990, por el que se regula el Catálogo Nacional de Especies Amenazadas*.
- **a nivell europeu:** la *Directiva 92/43/CEE, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres*; la *Directiva 97/62/CEE, per la qual s'adapta al progrés científic i tècnic la Directiva 92/43/CEE*; i, el *Conveni de Berna (Decisió 82/72/CEE)*.

Els hàbitats de l'àmbit del Pla. Hàbitats d'interès comunitari

El Pla especial identifica els hàbitats que pel seu interès i/o vulnerabilitat mereixen una especial protecció. A l'apartat 1.3 de l'Annex 2 de la Normativa del Pla es llisten aquells hàbitats que es consideren "amenaçats", degut a la seva distribució reduïda, o bé a l'existència de processos regressius que fan perillar la seva pervivència. Així mateix, s'han identificat 4 hàbitats d'interès comunitari prioritari (Directiva 97/62/CEE), i 23 hàbitats d'interès comunitari no prioritari, que es llisten a continuació (apartats 1.1 i 1.2 de l'Annex 2 de la Normativa del Pla):

Hàbitats d'interès comunitari prioritari

Codi	3170*	Basses i tolls temporers mediterranis
	6220*	Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (<i>Thero-Brachypodietalia</i>)
	91E0*	Vernedes i altres boscos de ribera afins (<i>Alno-Padion</i>)
	9580*	Teixedes mediterrànies

Hàbitats d'interès comunitari no prioritari

Codi	3130	Aigües estagnants, poc o molt mesotròfiques, amb vegetació de les classes <i>Littorelletea uniflorae</i> i/o <i>Isoeto-Nanojuncetea</i>
	3270	Rius amb vores llotoses colonitzades per herbassars nitròfils del <i>Chenopodion rubri</i> (p.p.) i del <i>Bidention</i> (p.p.)
	3280	Rius mediterranis permanents, amb gespes nitròfiles del <i>Paspalo-Agrostidion</i> orlades d'àlbers i salzes
	4030	Landes atlàntiques i subatlàntiques seques
	4060	Matollars alpins i boreals
	5110	Boixedes xerotermòfiles permanents, dels vessants rocosos

- 5120 Formacions muntanyenques de bàlec (*Genista balansae* spp. *Europaea* = *Cytisus purgans*)
- 5130 Formacions de *Juniperus communis* colonitzadores de landes o de pastures calcícoles
- 6420 Jonqueres i herbassars graminoides humits, mediterranis, del *Molinio-Holoschoenion*
- 6430 Herbassars higròfils, tant de marges i vorades com de l'alta muntanya
- 6510 Prats de dall de terra baixa i de la muntanya mitjana (*Arrhenatherion*)
- 8110 Tarteres silícies medioeuropees i dels indrets freds i humits de l'alta muntanya (*Galeopsietalia ladani* i *Androsacetalia alpinae*)
- 8130 Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila
- 8210 Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola
- 8220 Costers rocosos silícis amb vegetació rupícola
- 9120 Fagedes acidòfiles
- 9130 Fagedes neutròfiles
- 9150 Fagedes calcícoles xerotermòfiles
- 9260 Castanyedes
- 92A0 Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera
- 9330 Suredes
- 9340 Alzinars i carrascars
- 9540 Pinedes mediterrànies

Àrees d'especial interès per a la fauna

En l'estudi encarregat a l'empresa **Minuàrtia Estudis Ambientals** es sintetitzen els principals aspectes del medi natural relatiu a la fauna. L'objectiu que es va proposar amb aquest estudi era doble: d'una banda, avaluar les activitats desenvolupades en el marc del pla de seguiment pel que fa als paràmetres associats a la fauna; i, d'altra, identificar aquells aspectes relatius al seguiment de la fauna en el que caldria aprofundir l'execució del pla de seguiment i realitzar propostes, si s'escau, d'ampliació dels paràmetres inclosos.

Com a resultat d'aquesta revisió es van extreure les següents conclusions:

- El Pla de seguiment va començar amb uns objectius poc concrets que s'han anat matisant; el pressupost, d'altra banda, s'ha anat reduint tant en termes relatius, respecte al total del Parc, com en termes absoluts, fins al 2003, que s'observa un canvi de tendència en ambdós casos (mantenint-se constants any rera any). Tanmateix, la fauna, com a estudis bàsics en un començament, i ja més pròpiament com a estudis de seguiment amb posterioritat, ocupa una fracció notable d'aquest pressupost.
- Es realitza una síntesi d'aspectes a completar i noves propostes relacionades tant amb aspectes temàtics com específics de grups animals, o aspectes relacionats amb fenòmens globals –canvi climàtic, per exemple— amb un seguit de mancances trobades en relació amb els següents aspectes:
 - Els objectius i recursos, i les prioritats;
 - Les xarxes de seguiment;
 - Espècies d'interès per a la conservació, per a la gestió i indicadores;
 - Hàbitats prioritaris, unitats ecològiques i aspectes territorials;
 - Activitats humanes amb impactes sobre la fauna;
 - Seguiment específic de peixos, amfibis i rèptils, ocells i mamífers.

Pel que fa a la fauna protegida, en l'apartat 3.1 de l'Annex 2 de la Normativa del Pla es llisten les espècies de fauna que es consideren presents en l'àmbit d'aquest Pla especial i que estan "protegides legalment de forma estricta". La normativa de referència tinguda en compte ha estat:

- **a nivell autonòmic:** el Decret 328/92, del Pla d'espais d'interès natural; i, la Llei 2/2006, de 27 de juliol, de mesures en matèria de medi ambient i de modificació de les lleis 3/1988 i 22/2003, relatives a la protecció dels animals, de la Llei 12/1985,

d'espais naturals, de la Llei 9/1995, de l'accés motoritzat al medi natural, i de la Llei 4/2004, relativa al procés d'adequació de les activitats d'incidència ambiental.

- **a nivell estatal:** el Real Decreto 439/1990, por el que se regula el Catálogo Nacional de Especies Amenazadas.
- **a nivell europeu:** la Directiva 92/43/CEE, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres; la Directiva 97/62/CEE, per la qual s'adapta al progrés científic i tècnic la Directiva 92/43/CEE; la Directiva 79/409/CEE, relativa a la conservació de les aus silvestres; la Convenció de Bonn (Decisió 82/461/CEE); i, el Conveni de Berna (Decisió 82/72/CEE).

Àrees d'especial interès per a la connectivitat

El Parc del Montseny té un paper molt important com a nòdul de connexió ecològica i paisatgística en dos sentits fonamentals: l'eix SO–NE, de la Serralada Prelitoral i el seu vïncle amb el Sistema Transversal i el sistema orogràfic pirinenc; l'eix NO–SE, que ha de permetre l'enllaç entre la Serralada Prelitoral i la Serralada Litoral, a través de la Depressió Prelitoral.

Aquestes connexions tenen una gran rellevància pels sistemes naturals del massís del Montseny, però també, i encara més, per a alguns dels espais naturals amb els que s'estableix aquest vïncle, especialment pels espais protegits de la Serralada Litoral (Montnegre i Corredor) que es troben en una situació de major aïllament ecològic. D'altra banda l'argument de la connexió entre aquests espais ha de permetre reforçar la preservació d'espais que mantenen un alt interès natural i paisatgístic en entorns força modificats, com ara la pròpia depressió prelitoral, el riu Congost o l'entorn de l'Eix Transversal (C-25).

Així mateix, l'aprovació el mes de setembre de 2006 de la proposta catalana de Xarxa Natura 2000 per part del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya, incorpora nous espais protegits o bé n'amplia d'altres ja existents a la perifèria del Parc del Montseny, com ara Gallifa–Cingles de Bertí, Riu Congost o les serres del Montnegre–el Corredor. La configuració d'espais naturals protegits que completa aquesta darrera proposta representa un escenari ideal per tal que el present Pla especial estableixi connexions territorials potents amb la resta d'espais, i contribueixi a l'establiment d'una veritable xarxa d'espais protegits en aquesta àrea.

Finalment, el mes de desembre de 2007 es va aprovar la *Ley de Patrimonio Natural y de la Biodiversidad (Ley Orgánica 16/2007)*, que estableix una marc bàsic de regulació per a la conservació a l'Estat espanyol. Pel que fa específicament a la connectivitat, la Llei estableix que els plans d'ordenació dels recursos naturals hauran d'identificar mesures que garanteixin la connectivitat territorial de l'àmbit objecte d'ordenació. En aquest sentit, el Pla especial del Parc del Montseny recull l'objectiu i el mandat de la Llei i identifica i protegeix els espais clau per a la connectivitat del massís del Montseny, tant a l'interior com a la perifèria del seu àmbit territorial.

Altres aspectes a considerar. El patrimoni cultural i els usos agraris

El massís del Montseny acull un patrimoni cultural i etnològic d'un gran valor, tant pel que fa als elements edificats, des de restes paleolítiques fins a edificis modernistes, amb una important presència d'arquitectura medieval, com pel que fa a les manifestacions culturals populars (festes, tradicions, contes, jocs, música). El Pla de 1977-1978 defineix unes zones de protecció del paisatge i del patrimoni històric i artístic, que recull tant sols alguns dels elements més singulars. Cal, doncs, una major definició, des del nou Pla, de tots els aspectes relacionats amb el patrimoni cultural, considerat d'una manera més àmplia i integral. Tot aquest patrimoni requereix un tractament des de la gestió del parc en cooperació amb els ajuntaments, el govern de la Generalitat i les entitats culturals, amb la finalitat de garantir la seva preservació.

D'altra banda, hi ha diversos hàbitats i espècies d'interès vinculats al manteniment d'uns usos i activitats de caràcter tradicional, agrícoles i ramaders, i que, com ja s'ha indicat en el marc socioeconòmic del Montseny, estan en franca regressió. En alguns casos, com pot ser La Calma, aquestes àrees d'interès estan ubicades en zones molt concretes, que han de merèixer, en conseqüència, un tractament específic per tal de potenciar les activitats i els seus valors associats. Tanmateix, els usos agrícoles –i en menor mesura ramaders— es donen de forma extensiva per tot el Montseny, donant lloc a un conjunt d'espais oberts, alguns de tant interès com els prats de dall o els prats secs, que s'han d'afavorir en el seu conjunt des de l'ordenació general d'aquests usos.

Es podria dir el mateix del continu forestal format per diversos tipus de bosc de gran valor natural i paisatgístic, que cobreix pràcticament tot el Montseny. Molts d'aquests boscos –i matollars— tan representatius del Montseny són hàbitats d'interès comunitari, com ara els alzinars, les suredes, les pinedes mediterrànies, les fagedes, les castanyedes i les landes. Per això, el nou Pla especial hauria d'establir les bases que assegurassin la conservació d'aquests hàbitats de forma compatible amb els usos i aprofitaments forestals existents al Parc.

2.2. Definició dels objectius i criteris ambientals adoptats pel Pla especial

El Pla especial del Parc del Montseny defineix tres nivells d'objectius, el general del Pla, els específics i els operacionals, que es corresponen amb les activitats proposades al Pla d'actuacions (capítol 4.3 de la memòria i introducció del Pla d'actuacions).

L'objectiu general és el d'establir totes aquelles determinacions i directrius necessàries per a garantir la protecció, consolidació, foment i millora dels valors naturals, paisatgístics i culturals del Parc del Montseny que conforma l'àmbit territorial d'aquest Pla, compatible amb l'aprofitament sostenible dels recursos i l'ús social d'aquest espai, d'acord amb el que determina l'article 3 del Decret Legislatiu 1/2005.

Els objectius específics del Pla especial del Montseny són els següents:

1. Conservar i millorar la diversitat biològica i els processos ecològics, des de l'aproximació de la gestió activa i integral del conjunt dels seus recursos i d'acord amb les obligacions que deriven de la inclusió del Parc del Montseny a la *Xarxa Natura 2000*.
2. Potenciar les activitats econòmiques que contribueixin a impulsar el model territorial proposat, entenent l'activitat humana com un instrument de protecció activa dels valors del Parc del Montseny.
3. Donar suport als usos i les activitats agràries –agrícoles, ramaderes i forestals— per tal d'assegurar el seu manteniment i consolidació, en el marc dels objectius de conservació i de gestió activa del Pla especial.
4. Conservar i divulgar el patrimoni arquitectònic, arqueològic, històric i etnogràfic.
5. Ordenar l'ús social al Montseny, garantint el seu gaudi per part de la societat i fomentant el coneixement i el respecte al medi, amb una atenció preferent a l'educació ambiental.
6. Planificar i gestionar el Parc del Montseny com a peça integrant d'estratègies territorials de major escala, en especial de la *xarxa d'espais naturals protegits*, assegurant la connexió amb els espais de l'entorn per tal de garantir l'estructura i funcionalitat del conjunt dels espais lliures.
7. Impulsar la participació plena de la societat en la gestió del Parc, així com la cooperació amb altres administracions i col·lectius vinculats amb els espais naturals protegits.

8. Disposar del recursos humans, administratius, legals, tècnics i econòmics necessaris per a l'adequat i eficaç desenvolupament del Pla.
9. Formular i desenvolupar els instruments i mecanismes de seguiment i avaluació indispensables per a la valoració del grau d'assoliment dels objectius i els resultats previstos del Pla especial, així com, si s'escau, la seva reorientació.

Els objectius operacionals del Pla especial del Montseny són:

1. Actuar de forma planificada en la preservació i millora dels elements claus del patrimoni natural i paisatgístic del Parc del Montseny, desenvolupant programes de gestió activa.
2. Vetllar per la conservació i revaloració del patrimoni cultural i paisatgístic tot promovent la seva restauració.
3. Garantir la seguretat de les persones i la protecció dels elements patrimonials i davant dels incendis forestals i dels riscos naturals.
4. Adquirir finques per la seva integració en el patrimoni públic en base als criteris i necessitats del Pla especial en matèria de conservació, ús públic i desenvolupament socioeconòmic, i dotar-les d'una ordenació planificada.
5. Promoure l'aprofitament sostenible dels recursos de l'espai natural tot impulsant la dinamització del teixit socioeconòmic mitjançant programes de foment del desenvolupament, i oferir suport econòmic directe i orientació en l'obtenció d'ajuts d'altres administracions, a aquelles activitats d'iniciativa privada que compleixin els criteris dels objectius del Pla especial.
6. Realitzar inversions directes o col·laborar amb altres administracions per mantenir i millorar les infraestructures i els serveis, especialment en aquells sectors de major importància estratègica.
7. Desenvolupar i aplicar el sistema de qualitat en la gestió dels equipaments i serveis d'ús públic.
8. Avançar en l'ordenació de l'ús públic mitjançant els instruments de planificació necessaris.
9. Redactar i desenvolupar el programa de comunicació i educació ambiental del Parc del Montseny.
10. Proveir l'espai natural d'una xarxa de dotacions i de serveis de suport als visitants del Parc que garanteixi l'assoliment dels objectius del Pla especial.
11. Fomentar la participació en la gestió de tots els sectors implicats i interessats, consolidant una estructura de gestió en cooperació estreta amb els ajuntaments.
12. Desenvolupar la cultura i els mecanismes de cooperació amb altres organismes i agents en benefici de l'espai, així com el treball en xarxa amb altres espais naturals protegits i la participació en les institucions internacionals de gestió d'espais protegits.
13. Vetllar pel compliment de les prescripcions del Pla especial i la planificació derivada, dotant el personal dels recursos tècnics necessaris.
14. Desenvolupar una estructura organitzativa i un pla formatiu del personal adequada als objectius de gestió, amb els mitjans tècnics i humans necessaris.
15. Disposar d'un finançament adequat per al desenvolupament de les actuacions necessàries per a la consecució dels objectius del Pla especial.
16. Garantir la provisió d'informació fiable i comparable per al seguiment dels canvis i tendències en el Parc, i de la gestió pròpia del Pla, incorporant l'ús d'indicadors.

17. Realitzar una avaluació objectiva i continuada de l'estat global del Parc i del desenvolupament del Pla de gestió integral, que permeti identificar desviacions dels objectius operacionals per tal de reorientar o corregir-ne la gestió.

3. Descripció i justificació ambiental de l'ordenació proposada

Els criteris ambientals generals de l'ordenació proposada per al Parc del Montseny són els següents:

Definició d'un àmbit del Parc del Montseny coherent, formant part d'una estratègia territorial de més abast

L'àmbit del Pla especial que es proposa en el present projecte incorpora aquelles peces de la perifèria del Parc que pels seus valors naturals o paisatgístics mereixen gaudir d'una especial protecció, d'acord amb els municipis implicats. Així mateix, s'ha fet un important esforç per tal d'ajustar el límit del Pla a elements del territori fàcilment reconeixibles *in situ*, sempre que ha estat possible. En conjunt, això ha significat una ampliació de l'àmbit del Pla en 1.725,06 hectàrees, per arribar a les 31.063,90 hectàrees de la present proposta.

Més enllà del propi àmbit del Parc del Montseny, el Pla especial defineix unes àrees d'interès per a la connectivitat ecològica amb els espais naturals de la perifèria, això és el Parc del Montnegre i el Corredor, el riu Congost, els Cingles del Bertí i l'Espai natural de les Guilleries–Savassona. Aquestes àrees de connexió són vitals per al manteniment dels fluxos naturals i per a la pròpia pervivència dels ecosistemes del Montseny. A tal efecte, el Pla especial defineix sobre aquestes zones –protegides o en procés de protecció pel planejament territorial– algunes recomanacions, principalment de gestió per tal de preservar i millorar aquest paper clau en la connectivitat de la regió.

Nova zonificació interna de l'àmbit del Pla

Com ja s'ha vingut justificant, la figura del PreParc no té cap sentit en el marc de la planificació actual, i s'unifica amb el parc en una *Zona d'interès natural*, que atorga la protecció bàsica en l'àmbit del Pla especial. Les àrees de major interès pels seus valors naturals s'incorporen a la *Zona de reserva natural*, que s'amplia fins arribar a les 2.606 hectàrees. Aquestes àrees més valuoses per a la conservació inclouen aquells elements clau del patrimoni natural del Montseny, i només s'hi admet la gestió directament relacionada amb la preservació i millora dels valors que es volen protegir.

Al voltant de les zones de reserva natural, es defineix una *Zona d'alt interès natural, ecològic i paisatgístic*, que inclou les parts altes del massís, de major interès i fragilitat des del punt de vista del patrimoni natural i del paisatge, i on cal assegurar la preservació d'aquests valors d'acord amb els usos i activitats que s'hi desenvolupen. Aquesta zona també inclou els principals torrents i rieres del Parc. El criteri d'intervenció és bàsicament l'elaboració d'un "Pla director" per a cadascuna de les àrees que conformen aquesta zona d'alt interès, que estableixi els criteris de gestió, i defineixi i coordini les principals propostes d'actuació.

Finalment els nuclis urbans i les urbanitzacions dins de l'àmbit del Pla especial queden recollits com a *Zona subjecta ordenació preexistent* on, evidentment, s'aplica el règim i l'ordenació pròpia d'aquests tipus de sòls.

Formulació dels instruments de planificació específica

Per tal de desenvolupar de forma coherent i progressiva les prescripcions i actuacions que s'inclouen en el nou Pla especial, s'incorpora la necessitat de formular diversos instruments de planificació intermèdia entre el Pla especial i els Programes anuals d'actuació. El document bàsic de planificació de la gestió serà el *Pla de gestió integral*, on es definiran i coordinaran les propostes de gestió del Parc. D'aquest pla transversal emanaran en cascada quatre plans específics que desenvoluparan les actuacions pròpies proposades.

Aquests instruments seran: el Pla de conservació, el Pla de prevenció d'incendis, el Pla d'ús públic i el Pla de desenvolupament socioeconòmic. Finalment, i donada la importància que el present Pla especial atorga al seguiment i l'avaluació de la planificació i la gestió, caldrà organitzar i desenvolupar les activitats que es duuguin a terme en aquest sentit mitjançant la formulació del Pla de seguiment del Parc del Montseny.

Incorporació de la legislació urbanística i sectorial vigent

Durant els trenta anys des de l'aprovació del Pla especial vigent s'han aprovat nombroses normes de caràcter ambiental i territorial, a escala catalana espanyola i europea, que afecten molt directament el Parc del Montseny. Lleis, reglaments i directrius sobre espais naturals protegits, aigua, flora, hàbitats, fauna, contaminació lumínica i acústica, urbanisme, planificació territorial, i un llarg etcètera, configuren un marc legal variat i complex. Per això, s'ha hagut de fer un esforç molt important per adequar el Pla especial del Montseny a la normativa vigent, ajustant-la, matisant-la i desenvolupant-la en aquells aspectes on calia, i es podia, anar més enllà de la norma general. Al mateix temps, la feina realitzada de refosa de legislació en el marc del Pla especial ha de facilitar i coordinar al mateix temps la seva aplicació en l'àmbit del Montseny.

Gestió activa del Parc del Montseny

Després de gairebé trenta anys de gestió, la consolidació de l'espai natural protegit del Montseny és una realitat, pel que fa a la legislació que l'empara (degudament actualitzada i reforçada amb el nou Pla especial), als circuits i protocols de gestió, als recursos humans i materials necessaris i a la percepció social del Parc.

Per això, amb l'aprovació del nou Pla especial es vol anar un pas més enllà i basar la gestió del Parc en el concepte de gestió activa. Això significa l'establiment d'uns objectius concrets i avaluables de gestió, i el seu acompliment mitjançant el desenvolupament actiu d'un conjunt d'actuacions degudament programades.

A tal efecte, el *Pla d'actuacions* del Pla especial estableix objectius generals, específics i operacionals, dels quals es desprenen les actuacions proposades per a l'assoliment d'aquests objectius. El futur Pla de gestió integral, i la resta de documents de planificació específica han d'acabar de definir el marc de la gestió activa, establint també els resultats esperats i els indicadors de seguiment que permetin l'avaluació dels graus de consecució dels objectius.

Així mateix, les actuacions proposades no es basaran només en un control passiu de l'acompliment de les regulacions normatives, sinó en una gestió dinàmica del conjunt dels sistemes i processos del Parc relacionats amb la conservació, el desenvolupament socioeconòmic i l'ús públic. Això s'ha d'aconseguir no només a través de les activitats directes de l'òrgan gestor del Parc, sinó que la potenciació de les activitats privades compatibles, i beneficioses per a l'assoliment dels objectius plantejats, ha de ser un dels eixos de la gestió.

4. Descripció ambiental del Pla

4.1. Àmbit del Pla

El nou Pla especial del Parc del Montseny ha comportat la delimitació d'un nou àmbit, que ha significat l'ampliació del parc fins a les 31.063,90 hectàrees. Un dels criteris per a la definició de l'àmbit del nou Pla ha estat el recolzament del límit en elements reconeixibles del territori, que en conjunt ha significat algun increment de superfície. Tanmateix, la major part de l'ampliació de l'àmbit ha correspost a la incorporació de peces termeneres d'interès estratègic pels seus valors naturals, paisatgístics o de connectivitat territorial –com s'han indicat en l'apartat de diagnosi i valoració del medi natural i el paisatge–, i d'acord amb els municipis implicats. Entre aquests sectors de gran interès que s'han inclòs en el nou Pla especial es poden remarcar els següents:

- Sector del Baix Montseny, al vessant sud de la muntanya, amb sòls agrícoles i forestals en un entorn en el que es localitzen extensions significatives de sòl urbanitzat. S'han inclòs per a la seva preservació àrees amb hàbitats i espècies d'interès, corresponents principalment a un mosaic agroforestals de gran valor natural i paisatgístic, que afavoreix, a més la connexió amb la plana vallesana i les valls de la Tordera i el Congost. L'ampliació, d'unes vuit-centes hectàrees, engloba zones pertanyents als municipis de Cànoves i Samalús, Sant Pere de Vilamajor, Sant Esteve de Palautordera, Campins, Gualba, Breda i Riells i Viabrea. Es pot assenyalar per la seva singularitat i el seu interès biogeogràfic i geomorfològic, el serrat de Can Volart, al terme municipal de Sant Esteve de Palautordera.
- Vessant nord de la conca de la Riera d'Arbúcies, amb masses boscoses de notable interès i una zona clau per a la connectivitat del Montseny amb el massís de les Guilleries; i sector fins a la riera de la Pineda, per tal de millorar el contacte amb la Reserva Natural i Espai d'Interès Natural de la riera d'Arbúcies, afavorint així la connexió amb les Guilleries i amb el curs d'aigua de la Tordera, corredor natural fins al mar. Aquesta ampliació, de gairebé set-centes hectàrees, es realitza en la seva integritat dins del terme municipal d'Arbúcies.
- Vessant de Ponent del massís, per tal d'afavorir la connexió amb el riu Congost i amb l'Espai d'Interès Natural dels Cingles del Bertí. L'ampliació, d'un centenar d'hectàrees en els municipis de Tagamanent, La Garriga i El Figaró - Montmany, permet apropar l'àmbit del Parc al riu Congost –arribant a la pròpia llera en alguns sectors, com a la riera de Vallcàrquera–, i preservar un de les àrees de major interès per a la connectivitat de la serralada Pre-litoral en aquesta regió.

4.2. Règim urbanístic

L'objectiu del Pla especial que es formula s'emmarca en la tasca de protecció d'un espai natural de singular i d'especial valor paisatgístic i ambiental segons preveu tant la legislació urbanística com la legislació ambiental. Tanmateix, aquest Pla especial esdevé certament singular donat que inclou sòls de diversa i complexa naturalesa.

En primer lloc, atenent la seva extensió, hi ha els terrenys classificats com a sòl no urbanitzable que abasten quasi la totalitat de l'àmbit del present Pla. Tanmateix, els terrenys situats dins del perímetre del Parc del Montseny en la majoria del municipis que conformen del seu àmbit territorial estan qualificats com a *sòl no urbanitzable protegit*, segons els respectius planejaments municipals en vigor. Aquesta protecció addicional del sòl no urbanitzable els hi atorga el vigent Pla especial del Parc Natural del Montseny. En molts d'aquests municipis, a més, el planejament general urbanístic remet, per als terrenys situats dins l'àmbit del Parc, a les determinacions normatives del pla especial vigent. Per aquest tipus de sòl, el present Pla especial estableix les limitacions que han de respectar-se i les determinacions necessàries per a la protecció ambiental, la conservació i el desenvolupament de les àrees classificades com a sòl no urbanitzable dins de l'àmbit del Parc del Montseny, en concordança amb les determinacions contingudes en els plans territorials parcials i sectorials i en el planejament urbanístic municipal.

En segon lloc hi ha els terrenys classificats com a sòl urbà i sòl urbanitzable, segons els instruments vigents de planejament urbanístic municipal, que es corresponen amb els nuclis urbans existents al seu interior i amb les reserves de sòl que alguns d'ells tenen per a futurs desenvolupaments. Per aquestes classes de sòl el Pla estableix determinacions de caràcter paisatgístic, d'obligatori compliment, amb la doble finalitat de millorar la seguretat en cas d'incendi forestal i de reduir el seu impacte afavorint una major integració dels nuclis urbans en el Parc. El Pla especial qualifica les àrees de sòl urbà i de sòl urbanitzable –delimitat i no delimitat– com a *Zona subjecta a ordenació preexistent* i en elles prevalen les determinacions relatives a la qualificació urbanística que els atorga el planejament urbanístic del municipi a que pertanyen. Això no obstant, el règim urbanístic del sòl *urbanitzable no delimitat* segons els

planejaments urbanístics municipals, mentre no es produeixi la seva transformació, s'haurà d'ajustar al del sòl no urbanitzable.

Per últim, hi ha els sistemes urbanístics –siguin generals o locals– que es troben en sòl no urbanitzable, definits per cadascun dels planejaments urbanístics municipals en matèria de comunicacions, protecció, serveis tècnics i equipaments comunitaris. Aquest Pla especial respecta els sistemes previstos en els plans urbanístics municipals –siguin generals, parcials o especials– aprovats definitivament amb anterioritat a la data d'aprovació inicial del present Pla, executats, en procés d'execució o pendents d'execució. Serà el planejament urbanístic municipal el que defineixi les modificacions que, si fa al cas, calgui introduir a aquests sistemes urbanístics.

Altrament, el planejament urbanístic general d'alguns dels municipis del Parc del Montseny defineixen també un *Sistema hidrològic*, amb l'objectiu d'establir un àmbit de protecció dels principals cursos fluvials del municipi. Pel que fa als sistemes hidrològics (definits pel planejament urbanístic), existents dins l'àmbit del Pla especial els hi serà d'aplicació amb caràcter general, per tal d'unificar criteris de protecció i gestió dins de l'àmbit del Parc del Montseny— les determinacions de protecció ambiental que estableix el present Pla especial en el seu text normatiu.

4.3. Zonificació del Pla

L'estructura de zones que proposa el nou Pla especial respon a un exercici de delimitació i definició normativa que es fonamenta en el bagatge de coneixements sobre l'estat i l'evolució dels sistemes naturals i el paisatge, acumulat durant tres dècades de gestió, i en la incorporació de nous criteris pel que fa a la conservació i gestió del medi natural. D'una manera específica, s'ha incorporat als treballs d'aquest Pla, un estudi dedicat a valorar els indrets i sectors més rellevants de l'àmbit del parc.

No existeix, doncs, una correspondència exacta i per tant una simple transferència de les zones de l'antic Pla a les noves zones amb noves denominacions. Per contra, s'ha dut a terme una nova ordenació zonal que es configura amb tres zones: la zona d'Interès Natural, a la que correspon el règim genèric que determina el Pla; la zona d'Alt Interès Natural, Ecològic i Paisatgístic, que suposa un grau major de protecció, derivat més que d'unes majors restriccions d'una gestió més intensa; i la zona de Reserva Natural, que és la que comporta un nivell més estricte de protecció, i que es nodreix de les antigues reserves naturals qualificades notablement ampliades.

La integració de l'àmbit en un règim genèric de regulació, la Zona d'interès natural, comporta la desaparició de l'antiga Zona habitacional i la integració de la major part de l'antiga zona d'Influència en la Zona d'interès natural, amb l'excepció d'alguns enclavaments que, mercès als resultats dels estudis realitzats, tenen la consideració de Zona d'alt interès. La desaparició de l'àmbit de PreParc fa innecessari el manteniment de la Zona de protecció històrico–artística, que exportava a aquest àmbit un règim normatiu equivalent al del Parc. D'altra banda, molts dels indrets i rieres que rebien aquest tractament en el Pla actual, han estat integrats dins la Zona d'alt interès.

Finalment, cal indicar que s'introdueix una Zona subjecta a ordenació preexistent, per tal d'englobar els sòls urbans i urbanitzables situats dins l'àmbit del Pla, que conserven òbviament les regulacions pròpies del règim d'aquest tipus de sòls. Així mateix, les zones d'equipaments de l'antic Pla, tant de tipus A i B, desapareixen com a tals zones per convertir-se bé en Dotacions del Parc, o bé en usos admesos als edificis de determinades zones.

Les regulacions específiques per a cadascuna de les zones es troba abastament detallada al capítol 4.5. de la Memòria.

4.4. Protecció de la gea

El Pla especial considera el relleu i el seu substrat geològic com un element bàsic del territori i, per tant, de la diversitat d'ambients que es poden trobar al massís del Montseny. D'altra banda, el relleu determina la morfologia, els pendents i les formacions superficials i resulta, doncs, fonamental per a explicar determinats valors naturals i paisatgístics, així com la seva fragilitat o vulnerabilitat.

En conseqüència, el Pla estableix que no es poden admetre aquelles activitats susceptibles de provocar o accelerar els processos d'erosió que poden malmetre els elements geològics i, d'una manera específica, les rieres, cingles, barrancs, esqueis, pedregars i altres configuracions geològiques o elements litològics d'interès especial. En aquest sentit, es concreten totes aquelles obres, que poden originar talussos o terraplens, com ara les actuacions en la xarxa viària i els moviments de terra, i que, per tant, s'han de justificar degudament i han de contemplar mesures per a la protecció del sòl, la minimització de l'erosió i l'estabilitat dels talussos i marges.

D'una manera específica el Pla especial determina un regim específic de protecció per a aquells indrets inclosos en l'*Inventari d'espais d'interès geològic de Catalunya*, elaborat pel Departament de Medi Ambient, inclosos en l'àmbit del Pla especial:

- La discordança del Brull.
- Els afloraments del Paleozoic de l'Avencó.
- Les mines de Sant Marçal.
- La discordança pretriàsica de l'Agustí.
- Els afloraments de marbres de Gualba.

D'altra banda, dins de les determinacions d'aquest Pla especial, s'han identificat també alguns elements d'especial interès geomorfològic i/o litològic. En concret:

- El turó de Tagamanent.
- Els cingles del Folló.
- Els obacs del Cafè i de Can Figuera.
- Els cingles de la carena de la Besa.
- Els cingles del Bovilar.
- Les penyes del castell de Montclús.
- El turó de Grenys.
- Els Castelletes de les Agudes.
- Els pedregars de les Agudes.
- Els esqueis del Parany.
- Els esqueis i pedregars del turó de Morou.
- Els esqueis i pedregars de Vallforners.

Tots aquests indrets es troben emplaçats a la zona de reserva natural sota un règim de protecció estricta, o bé a la zona d'alt interès natural, ecològic i paisatgístic. En la resta de casos, gaudeixen d'una consideració específica de protecció dels elements que justifiquen el seu interès, de manera que qualsevol actuació que pugui afectar-los requerirà que l'informe de l'ens gestor del parc i l'autorització de l'administració competent vetllin per la seva preservació.

Finalment, la zona d'alt interès ecològic i paisatgístic incorpora, també, un criteri geomorfològic en la seva delimitació doncs inclou la línia de carenes i interfluvís principal dins l'àmbit del Pla, tal com es descriu a l'apartat corresponent de la memòria.

4.5. Protecció dels recursos hídrics i dels cursos d'aigua

El Pla especial reconeix la xarxa hidrogràfica com una retícula de cabdal importància en l'estructura i la dinàmica del conjunt de l'espai protegit, en tant que canalitza una part important dels fluxos materials i biològics i regula el cicle hidrològic. D'altra banda, fora de

l'àmbit estricte del Pla, juga un paper essencial en la connectivitat amb els espais naturals veïns. Finalment, la xarxa hidrogràfica genera per ella mateixa i al seu entorn sistemes naturals d'un alt valor ecològic en termes de diversitat biològica i per la presència d'espècies singulars de la flora i de la fauna, sovint objecte de protecció especial.

De manera general, el Pla especial estableix que les rieres i torrents, tant permanents com discontinus, han de ser considerats elements de protecció especial a la totalitat del seu àmbit, en concordança amb la legislació vigent en matèria d'aigües continentals. De manera que, en l'àmbit de domini públic hidràulic i zona de servitud, tant sols s'admeten obres i moviments de terres destinats a la instal·lació d'aforaments o altres vinculats a la gestió pública d'aquest domini, i intervencions destinades a la conservació i restauració dels valors naturals, la conservació de les infraestructures ja existents o la construcció de guals o ponts per a la xarxa viària. No s'admeten, per contra, les actuacions que puguin produir una alteració significativa de la qualitat i la quantitat dels recursos hídrics del parc i, en tot cas, qualsevol aprofitament ha de ser compatible amb la capacitat de recuperació del sistema hidrològic i amb el manteniment del cabal ecològic i dels sistemes naturals i el paisatge associats als cursos d'aigua.

D'altra banda, el Pla especial considera que les aigües superficials i les aigües subterrànies formen part del mateix sistema i, en conseqüència, la seva protecció exigeix la regulació de tot aquest conjunt, de manera que les determinacions normatives afecten tant a les actuacions en els cursos d'aigua com en els aqüífers. Així el Pla vetlla, en línies generals, perquè no s'incrementi la superfície impermeabilitzada i protegeix les fonts i surgències naturals existents dins del seu àmbit, preservant la qualitat i quantitat de les seves aigües, les característiques del seu aflorament i del seu entorn, així com el seu valor cultural pel que fa al seu aprofitament tradicional.

Totes aquestes prescripcions s'emmarquen en la legislació específica de gestió de les aigües continentals i en les competències de regulació, control i sanció, que pertocquen a l'Agència Catalana de l'Aigua o l'administració competent que la pugui substituir. Tanmateix, el Pla especial adopta prescripcions específiques de protecció de la xarxa hidrogràfica, a part de les que es deriven del règim general. En aquest sentit, un gran nombre de rius, rieres, sots i torrents inclosos dins l'àmbit del Pla, grafiats en els plànols d'ordenació, s'inclouen, a efectes d'ordenació, en la zona d'alt interès ecològic i paisatgístic o en les zones de reserva natural, bàsicament pels seus boscos de ribera, que s'aborden en l'apartat corresponent a la protecció de la vegetació, o per constituir hàbitats especialment protegits, que s'aborden en l'apartat corresponent a la protecció dels hàbitats i de la fauna. D'altra banda, l'òrgan gestor del parc podrà redactar projectes específics de protecció total o parcial de determinats cursos d'aigua, en atenció a les seves característiques singulars.

4.6. Protecció de la flora i de la vegetació

La vegetació és l'element més visible del paisatge i és el resultat de la interrelació entre els altres elements que intervenen en la seva composició, per aquest motiu ha estat la vegetació tradicionalment un dels elements definitoris a l'hora de delimitar els espais protegits i la seva zonificació. En el cas del Montseny, cal tenir present que es tracta bàsicament d'un massís forestal i, per tant, el Pla considera les àrees forestals, arbrades o no arbrades, com un component fonamental de la seva ordenació.

El Pla especial estableix un règim general de protecció que té com a objectiu afavorir l'adequada dimensió i estructura de les àrees forestals, per tal que, mitjançant l'ordenació dels aprofitaments i els usos que el mateix Pla admet, es garanteixi la preservació dels valors naturals, ambientals, econòmics i paisatgístics dels ecosistemes forestals del parc.

D'altra banda, el Pla estableix determinacions específiques de protecció de determinades comunitats vegetals i d'espècies concretes de la flora. En aquest sentit, s'incorporen tots els hàbitats i espècies de la flora, incloses dins l'àmbit del Pla, que gaudeixen d'un règim legal de protecció, derivat de la legislació catalana (Llei 12/06), espanyola o europea (Directiva

92/43/CEE), així com aquelles que puguin arribar a gaudir d'aquesta condició en el futur. L'òrgan gestor ha de vetllar perquè s'adoptin les mesures necessàries, per tal que el règim de protecció d'aquestes espècies sigui efectiu, en concordança, si s'escau, amb les directrius del Departament de Medi Ambient o l'administració competent en cada cas.

Així mateix, a l'apartat 2.2 de l'Annex 2 de la Normativa del Pla es recullen les espècies de flora "protegides" pel Pla especial, que aconsegueixen una o varies de les tres condicions següents: ser espècies parcialment protegides per la legislació sectorial; ser flora que previsiblement serà protegida al entrar en vigor el *Projecte de Decret, de creació del Catàleg de Flora amenaçada autòctona de Catalunya*, el qual està en elaboració per part del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya en el moment de la redacció del present Pla especial; i finalment, la flora que, malgrat no estar protegida en l'actualitat per altres normatives, resta protegida pel present Pla especial per ser considerada d'interès per als ecosistemes i la biodiversitat del parc. Aquest tercer grup de tàxons s'han escollit prèvia consulta a botànics experts i satisfan algun o diversos dels criteris que s'exposen a continuació: ser endèmics o semiendèmics, trobar-se al límit de distribució i en situació desfavorable, formar una població relict o disjunta respecte als principals nuclis de distribució, ser molt rars, i estar en llistats de flora amenaçada. En casos molt concrets, algun dels elements florístics de la llista pot haver-se extingit en temps recents o tenir una presència molt probable però pendent de confirmar; la seva inclusió atén el principi de precaució.

Pel que fa a les formacions vegetals i a l'existència d'altres espècies que, sense gaudir d'un règim de protecció per part de la legislació específica, tenen un valor especial al massís del Montseny, per causa de la seva excepcionalitat en relació amb les del seu entorn, pel seu bon estat de conservació i maduresa, pel seu caràcter representatiu o per la seva funció protectora de conques hidrogràfiques, el Pla adopta disposicions específiques de protecció, a banda de les que ja es deriven del règim general.

- En aplicació d'aquests criteris s'han delimitat i classificat una part important de les zones de reserva natural i també s'ha utilitzat per a la delimitació de la zona d'alt interès natural, ecològic i paisatgístic, tal com es descriu a l'apartat corresponent de la memòria. Finalment s'han identificat alguns indrets, que apareixen delimitats a la documentació gràfica del Pla i que mereixen una atenció especial en funció de la presència d'alguna d'aquestes comunitats o espècies, de manera que l'ens gestor haurà de prendre en consideració la seva preservació a l'hora d'informar les actuacions que s'hi duguin a terme. Pel que fa al tractament normatiu, aquests indrets s'incorporen a la zona d'alt interès natural, ecològic i paisatgístic definida pel pla.

El Pla estableix, també, que les actuacions de restauració i de revegetació que es duguin a terme, dins l'àmbit del Pla especial, es realitzin preferentment amb espècies pròpies del Montseny o genèticament el més semblants possible. De manera específica cal controlar l'expansió d'aquelles espècies al·lòctones amb una alta capacitat invasora.

Finalment, el Pla faculta a l'òrgan de gestió del parc, prèvia consulta al Consell Coordinador i a la Comissió Consultiva, per establir mesures addicionals de protecció de la flora i la vegetació, que poden condicionar o limitar, amb caràcter excepcional i temporal, usos i aprofitaments admesos i regulats pel Pla especial.

4.7. Protecció de la fauna i dels hàbitats

El règim general de protecció que, mitjançant les disposicions generals i l'ordenació en zones, estableix el Pla especial garanteix, en gran mesura, el nivell adequat de protecció dels hàbitats i de la fauna. Nogensmenys, l'òrgan gestor del parc ha d'adoptar les mesures necessàries per tal de garantir el grau idoni de protecció dels hàbitats d'interès comunitari i de les espècies especialment protegides per la legislació catalana, estatal o europea, existents dins l'àmbit del Pla, que es detallen en l'annex corresponent del text normatiu.

Així mateix, a l'apartat 3.2 de l'Annex 2 de la Normativa del Pla es recullen aquelles espècies de fauna que, bé estan protegides parcialment per la legislació sectorial, o que, malgrat no estar protegides en l'actualitat per altres normatives, són de gran valor en l'àmbit del Pla especial, per ser considerades d'interès per als ecosistemes i la biodiversitat del parc, raó per la qual el Pla especial estableix mesures per a la seva gestió amb l'objectiu de la protecció i conservació d'aquestes espècies. Per a l'elaboració de la llista s'han consultat especialistes dels diferents grups faunístics. Els tàxons llistats aconsegueixen un o varis dels següents criteris: ser endèmics o semiendèmics, trobar-se al límit de distribució i en situació desfavorable, formar una població relict o disjunta respecte als principals nuclis de distribució, ser rars, i estar en llistats de fauna amenaçada de diferent abast territorial. En algun cas puntual s'han inclòs espècies d'extinció recent per tal de garantir-ne la seva protecció en el cas d'una eventual reaparició, ja sigui espontània o conseqüència de mesures de gestió aplicades al parc.

L'òrgan gestor del parc pot establir altres disposicions específiques de protecció de la fauna i dels seus hàbitats per tal de reforçar les que es deriven del règim general. En aquest sentit, ultra les determinacions generals del pla de conservació, podrà redactar i executar programes de conservació d'espècies i hàbitats determinats, en concordança amb les directrius del Departament de Medi Ambient.

A tal efecte, s'identifiquen un seguit d'espècies de fauna cinegètica d'interès pel Pla especial, definides a l'apartat 3.3 de l'Annex 2 de la Normativa, per a les quals es podran establir mesures específiques de gestió encaminades a assegurar la seva conservació i millora en el marc dels plans i programes de conservació i de gestió cinegètica.

D'altra banda, el criteri de protecció estricta de la fauna s'ha incorporat a les zones de reserva natural, dins les quals resta prohibida la caça, la pesca i qualsevol altre tipus de captura, excepte quan, amb caràcter excepcional ho aconsellin raons científiques, raonades i fonamentades per tal que l'òrgan gestor ho pugui informar favorablement davant l'administració competent per a l'emissió de la preceptiva autorització.

Els projectes de reintroducció d'espècies en l'àmbit del Pla especial requeriran, amb caràcter previ a les autoritzacions preceptives de l'administració competent, de l'autorització expressa de l'òrgan rector del Parc, que haurà d'avaluar la idoneïtat dels hàbitats que les haurien d'acollir, l'acceptació social i els possibles danys de l'espècie en qüestió, la viabilitat de la reintroducció, les garanties sanitàries i genètiques dels individus i les repercussions en els altres elements del medi natural. Les repoblacions amb finalitats cinegètiques es faran, també amb espècies pròpies del Montseny i amb les característiques genètiques més semblants possible a les autòctones.

L'òrgan gestor podrà instar a l'administració competent a que limiti temporalment i/o en determinades localitats aquelles activitats que suposin una amenaça per a les espècies que són objecte d'especial protecció.

4.8. Encaix territorial i protecció de la connectivitat ecològica

El Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge del Parc del Montseny es proposa garantir de manera general la permeabilitat territorial, pel que fa a la connectivitat ecològica i a la continuïtat paisatgística, tant a l'interior de l'espai protegit com entre aquest i els espais naturals del seu entorn. Això comporta preservar la continuïtat dels usos del sòl i de les pautes d'ocupació compatibles amb aquesta funció connectora, evitar la formació de barreres artificials i conservar o recuperar aquells elements que tenen un major interès com a connectors, especialment els cursos d'aigua i les carenes.

Des del punt de vista normatiu, el criteri de protecció de la connectivitat s'incorporarà a l'hora de valorar els projectes i plans d'actuacions que la puguin afectar i, d'una manera especial, en relació amb les infraestructures lineals. S'haurà de garantir que els projectes incorporin les mesures necessàries per permetre la continuïtat dels fluxos naturals i la mobilitat de les espècies entre les dues bandes del traçat, bé sigui amb caràcter general al llarg de tota la

traça, o bé, quan això no resulti possible i es tracti d'intervencions estratègiques d'interès públic, mitjançant la incorporació d'estructures elevades o inferiors dissenyades i realitzades amb aquesta finalitat.

El Pla especial aborda la protecció de la connectivitat amb disposicions normatives, tant a l'interior del seu àmbit com a l'exterior. A l'interior de l'espai, a més de les prescripcions de caràcter general i les específiques de cada zona, l'ordenació pretén evitar l'aïllament de les zones de reserva natural i les transicions brusques en la continuïtat del paisatge i dels usos del sòl. En aquest sentit, la zona d'alt interès ecològic i paisatgístic, a més de protegir els valors que motiven la seva delimitació, compleix una funció de connexió entre les zones de reserva natural i de transició entre aquestes i la zona de règim general.

A l'exterior de l'àmbit de l'espai protegit, tal com es recull en l'apartat corresponent de la memòria, el Pla especial reconeix i delimita els àmbits d'interès per a la connectivitat ecològica del Montseny amb els espais naturals de la seva perifèria: Guillerries, Montnegre - Corredor i Cingles del Bertí. En aquests àmbits i, en general, a tota la perifèria externa del límit del Pla, l'òrgan gestor podrà informar preceptivament totes aquelles actuacions que puguin comprometre la compatibilitat dels usos del sòl o la conservació d'hàbitats, espècies i altres elements naturals, en relació amb aquesta funció connectora o amb processos que, bo i iniciant-se a l'exterior del Parc podrien tenir efectes adversos al seu interior.

Més enllà de la protecció atorgada pel planejament territorial, urbanístic o sectorial a les àrees d'interès per a la connectivitat, i de la possibilitat que té l'ens gestor del Parc del Montseny d'emetre els esmentats informes previs, l'ànim del Pla especial en definir aquests àmbits de connexió és el de buscar fórmules de gestió que redundin en la millora de la connectivitat del Montseny amb la resta d'espais naturals.

Amb caràcter general, la potenciació de la connectivitat passa per assegurar la continuïtat dels fluxos ecològics, afavorint la funcionalitat de rieres i torrents, reduint l'efecte barrera vinculat a les infraestructures lineals, desenvolupaments urbans o activitats perjudicials, i millorant l'estat de conservació general del territori amb una gestió agrícola, ramadera i forestal adequada. L'enfocament i els criteris més específic d'aquestes actuacions de gestió s'ha indicat abastament en el capítol de la memòria on s'han caracteritzat cadascuna d'aquestes àrees. Des de l'òrgan gestor del Parc s'impulsaran actuacions de gestió que vagin en aquesta línia, de forma coordinada amb la resta d'administracions i d'acord amb la propietat i els agents socials implicats.

4.9. Protecció del patrimoni arquitectònic i cultural

El Parc del Montseny compta amb un ric i divers patrimoni arquitectònic i cultural, testimoni de l'actuació de l'home al llarg de la història. L'òrgan gestor del Parc ha de col·laborar amb l'administració de la Generalitat de Catalunya i amb els Ajuntaments per garantir la seva protecció fent efectives les mesures establertes en la Llei del patrimoni cultural català. En aquest sentit seran objecte d'especial protecció tots aquells elements del patrimoni cultural que tinguin declaració de Béns culturals d'interès nacional, Béns culturals d'interès local o Béns de protecció urbanística, així com tots aquells inclosos en catàlegs municipals de protecció del patrimoni arquitectònic. A l'apartat 7.4.3. de la Memòria es troba el llistat dels Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN).

També tenen la consideració de béns protegits, d'acord amb la Llei, els jaciments arqueològics i els paleontològics.

D'altra banda s'identifiquen una sèrie d'elements, edificacions i/o conjunts de notable interès cultural i etnogràfic vinculat a l'història del massís del Montseny. Malgrat no tenir cap de les declaracions de protecció anteriors, el present Pla especial preveu esmerçar esforços de caràcter prioritari per a la seva protecció, tant per a la seva rehabilitació i/o restauració, com per a la seva reutilització dins de programes d'interpretació i d'itineraris culturals que fomentin el seu coneixement i difusió. En alguns d'ells, tal com s'ha explicat abans, hi ha prevista la seva conversió en dotacions per a un ús cultural específic. Aquests elements arquitectònics,

edificis i conjunts considerats de notable interès també es troben relacionats a l'apartat 7.4.3. de la Memòria.

L'òrgan gestor del Parc instarà als ajuntaments a promoure les tramitacions de declaració de protecció corresponents de tots aquests elements i edificacions, atesa la seva vàlua.

La intervenció en tots els elements, edificis i/o conjunts relacionats anteriorment s'haurà de fer amb especial cura pels elements protegits i el seu entorn i a manca d'altres prescripcions específiques per a cada cas s'haurà d'atenir al que preveu la Normativa del present Pla especial.

S'han identificat també altres elements arquitectònics, edificis i/o conjunts que, sense tenir cap declaració de protecció legal, ni tenir consideració de notable interès patrimonial, ni ser dotacions o tenir previsió de què ho siguin, mereixen cert interès per a la seva preservació. Aquests elements i edificis s'inclouen en l'inventari del patrimoni construït del present Pla especial en els grups de classificació *Edificacions d'interès patrimonial* i *Elements d'interès patrimonial*.

Finalment, l'òrgan gestor de Parc ha de promoure la conservació i la divulgació del patrimoni etnològic del massís del Montseny, en les seves múltiples manifestacions, d'acord amb l'inventari elaborat pel Centre d'Estudis de la Cultura Popular, adscrit al Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

4.10. Altres aspectes d'interès

Més enllà de les regulacions directes sobre els elements del medi natural per a la seva protecció i millora, i de les actuacions de gestió proposades per assolir aquest objectiu (àmpliament detallades al Pla d'actuacions), el Pla especial ordena el conjunt d'usos i activitats en l'àmbit del Parc del Montseny, per tal d'assegurar que no constitueixin un impacte negatiu per als elements i processos del medi natural.

En aquest sentit, la Normativa del Pla regula les edificacions i els elements construïts existents, les noves edificacions, la xarxa viària, els serveis tècnics, els usos i activitats agràries, els aprofitaments cinegètics i piscícoles, les activitats extractives, l'ús públic, la contaminació lluminosa i la contaminació acústica; i fomenta l'eficiència en l'ús de l'aigua, l'eficiència energètica i la utilització d'energies renovables.

4.11. Pla d'actuacions

El Pla especial preveu les següents actuacions agrupades en programes i els seus respectius subprogrames:

1. Programa de conservació i millora del paisatge
 - 1.1– Subprograma de conservació del patrimoni natural
 - 1.2– Subprograma de conservació del patrimoni cultural i de tractament físic del territori
 - 1.3– Subprograma de prevenció d'incendis i riscos naturals
 - 1.4– Subprograma d'adquisició de finques per al patrimoni públic i plans d'ordenació
2. Programa de foment del desenvolupament socioeconòmic
 - 2.1– Subprograma d'elements de política socioeconòmica
 - 2.2– Subprograma d'infraestructures i serveis
3. Programa d'ús públic i educació ambiental
 - 3.1– Subprograma de qualitat en el servei
 - 3.2– Subprograma d'activitats d'ús públic
 - 3.3– Subprograma de comunicació i educació ambiental
 - 3.4– Subprograma de manteniment i creació de dotacions i serveis propis del Parc

4. Programa de participació i cooperació en la gestió
 - 4.1– Subprograma d'òrgans i mecanismes de participació: consells, comissions i comitès
 - 4.2– Subprograma de coordinació i cooperació en la gestió
5. Programa d'activitats generals i de suport
 - 5.1– Subprograma de recursos tècnics i administratius
 - 5.2– Subprograma de recursos humans
 - 5.3– Subprograma de recursos econòmics
6. Programa de seguiment i avaluació
 - 6.1– Subprograma de seguiment
 - 6.2– Subprograma d'avaluació

Les actuacions previstes en aquests programes i subprogrames s'executaran directament pel Parc a través dels seus mitjans propis, per contractació externa, mitjançant subvencions o amb la cooperació amb actuacions concertades amb altres organismes públics o privats.

5. Avaluació global del Pla

De tot el que s'ha exposat en el present informe es desprèn que les disposicions i actuacions del present Pla especial tenen com a finalitat la protecció i millora del medi natural i no resulten previsibles com a conseqüència de l'execució del Pla impactes negatius significatius sobre els valors ambientals en l'àmbit d'ordenació ni en el seu entorn, ni tampoc sobre els diversos vectors i processos ambientals.

D'altra banda, les normes del Pla contenen mesures específiques per limitar l'impacte de les actuacions que resultin admissibles o que es desenvolupin d'acord amb el seu programa d'actuació. S'estableixen també disposicions per al foment d'estalvi d'aigua, l'ús de sistemes adequats de depuració i, sempre que resulti possible, de reutilització d'aigües residuals, així com per al tractament o la previsió de recollida de deixalles quan l'activitat a desenvolupar ho requereixi. Així mateix, en la mesura possible, han d'adoptar mesures destinades a dotar els edificis nous o reformats de la màxima autonomia energètica: disseny solar passiu; materials, aïllaments i solucions constructives adequats per a l'estalvi energètic, calderes i bombes de calor d'alt rendiment, utilització d'energia solar tèrmica per a aigua calenta sanitària i calefacció, etc. En qualsevol cas, han de complir els requeriments d'ecoeficiència establerts per la legislació específica.

En general, els projectes de noves edificacions i de reformes i ampliacions de les existents han de preveure actuacions d'adequació paisatgística de les edificacions preexistents i de millora del seu entorn. S'exigirà la incorporació als projectes d'un estudi paisatgístic, quan les característiques de l'actuació projectada o la fragilitat del paisatge en l'àrea afectada ho requereixin. En qualsevol cas, caldrà presentar un estudi d'impacte paisatgístic en aquells supòsits establerts per la legislació urbanística.

Tot l'àmbit del Parc té la condició de zona de sensibilitat acústica alta als efectes que estableix la Llei 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica. Igualment, d'acord amb la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn, correspon a l'àmbit del Parc la qualificació de zona E1, de màxima protecció. De la consideració d'aquests i els altres aspectes exposats als punts precedents es dedueix el balanç ambiental inequívocament favorable de les determinacions normatives i programàtiques del Pla Especial.

6. Mesures de seguiment previstes

Al Parc del Montseny es ve desenvolupant des de l'any 1992 un Pla de seguiment, que ha permès conèixer l'evolució dels sistemes naturals i del paisatge, i que ha estat fonamental en la diagnosi de la revisió del Pla especial.

En el nou Pla especial en recull la necessitat de redactar un Pla de seguiment que aportí informació sobre l'estat dels sistemes naturals amb un doble objectiu. D'una banda, per seguint coneixent els possibles canvis i tendències del medi natural i del paisatge, de forma que es pugui actuar en conseqüència, adaptant la gestió als resultats obtinguts. De l'altre, els resultats del seguiment han de permetre l'avaluació continuada del grau d'assoliment dels objectius dels diferents plans i programes i, d'una manera general, establir l'adequació entre els resultats de la gestió i els objectius del Pla especial.

Dins del Pla d'actuacions es recullen les principals activitats que es proposen en el marc del Pla de seguiment, i que s'han de desenvolupar bé de forma directa per part del personal del Parc, bé per professionals de les universitat, centres de recerca o empreses especialitzades, mitjançant els convenis o contractes corresponents.

Barcelona, abril de 2008

